

Handläggare
Peter Alexanderson
Telefon: 08-50833714

Till
Utbildningsnämnden
2023-06-15

Stadsrevisionens årsrapport 2022 för utbildningsnämnden

Remiss från stadsrevisionen, RVK 2023/17

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till stadsrevisionen som nämndens yttrande över årsrapport 2022.

Sammanfattning

Revisionskontoret granskar varje år utbildningsnämndens verksamhet och har överlämnat årsrapporten för 2022 för nämndens yttrande. Revisionen konstaterar att nämnden delvis når kommunfullmäktiges mål som omfattar nämndens kärnverksamhet och som avser kunskapsresultat, trygghet och studiero. Revisionen har identifierat vissa brister i nämndens interna kontroll. Nämnden behöver bland annat säkerställa efterlevnad av dataskyddsförordningen och att delegationsbeslut anmäls i enlighet med regelverk. Vidare visar årets granskning behov i att förtydliga ansvarsfördelningen gällande uppföljning och kontroll av utbetalningar till fristående skolor, liksom behov av att göra en översyn av modersmålsundervisningen.

Utbildningsförvaltningen arbetar systematiskt för att förbättra internkontrollen. Arbetet pågår på förvaltningens alla ledningsnivåer. Angivna uppdrag och aktiviteter i verksamhetsplanen har genomförts som planerat liksom andra insatser som anknyter till nämndens prioriterade områden för skolverksamheten.

Förvaltningen föreslår att tjänsteutlåtandet godkänns och överlämnas till stadsrevisionen som nämndens yttrande över årsrapport 2022.

Bakgrund

Den kommunala revisionen är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar

nämnders och styrelsers ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen har granskat utbildningsnämndens verksamhet 2022 och överlämnat årsrapporten för utbildningsnämndens yttrande.

Ärendet

Revisionen granskar och bedömer varje år nämndens verksamhet utifrån tre aspekter: verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi, intern kontroll samt bokslut och räkenskaper. Revisionens sammanfattning följer nedan.

Verksamhet och ekonomi

Utbildningsnämnden bedöms från ekonomisk synpunkt ha bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt. Däremot bedöms nämnden delvis ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Bedömningen grundar sig på att resultatet inte är helt förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Inriktningsmålet ”En modern storstad med möjlighet och valfrihet för alla” samt ”En hållbart växande stad och dynamisk storstad med hög tillväxt” uppnås delvis. Ett verksamhetsmål som heller inte uppnås helt är ”I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är bäst i Sverige”. Målet berör nämndens kärnverksamhet vilket omfattar indikatorer avseende betyg, trygghet och studiero.

I övrigt har revisionskontoret genomfört en granskning av stadens modersmålsundervisning som visar att uppföljning och analys kan utvecklas.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten delvis har varit tillräcklig.

Revisionskontorets granskning och nämndens internkontroll-uppföljning visar på brister i återrapportering av delegationsbeslut, efterlevnad av dataskyddsförordningen samt brist på underlag vid representation. Vidare behöver nämnden förtydliga ansvarsfördelningen gällande uppföljning och kontroll av utbetalningar till fristående skolor.

Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara upprättade i enlighet med lagstiftning, god redovisningssed och stadens anvisningar.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Nämnden har arbetat för att vidta åtgärder utifrån revisionens rekommendationer i föregående års granskningar. De väsentligaste rekommendationerna som återstår att genomföra är bland annat att

säkerställa efterlevnad av dataskyddsförordningen och att delegationsbeslut anmäls i enlighet med regelverk.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med förvaltningens övriga avdelningar.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 7 juni 2023. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 7 juni 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nedan lämnar förvaltningen synpunkter och kommentarer på de bedömningar revisionskontoret har gjort. De granskningar som nämnden tidigare har fått för yttrande kommenteras inte här (Stöd till unga med funktionsnedsättning att komma i arbete, Stadens fritidshem och Bryta socialt utanförskap hos unga). I bilaga 3 till tjänsteutlåtandet kommenteras vissa av tidigare års rekommendationer.

Verksamhet och ekonomi

Revisionens bedömning överensstämmer med utbildningsnämndens bedömning i verksamhetsberättelsen för 2022. Förvaltningen vill samtidigt framhålla att i verksamhetsplanen angivna uppdrag och aktiviteter har genomförts som planerat liksom andra insatser som anknyter till nämndens prioriterade områden för skolverksamheten.

Kunskapsmålen som formulerats i verksamhetsplan 2022 för grundskolan har delvis uppnåtts under året. Betygsresultaten (årskurs 9) har legat på ungefär samma nivå i stadens skolor sedan 2018. De senaste åren märks en positiv utveckling på skolorna i Järva. Resultatspridningen mellan skolor i årskurs 9 utifrån elevernas socioekonomiska förutsättningar är fortsatt stor även om den minskat något de två senaste åren. Spridningen är för närvarande den minsta under den senaste tioårsperioden. I den kommunala gymnasieskolan uppnåddes målet i verksamhetsplanen 2022 när det gäller hur stor del av eleverna som slutför sin utbildning inom tre år med examen. Ett exempel på avvikelse är att andel av eleverna som får en examen på yrkesprogrammen har minskat jämfört med tidigare år. Med resultat som totalt sett ligger i linje med tidigare år görs bedömningen att stadens gymnasieskolor klarade utmaningarna under pandemin bra.

Granskning av stadens modersmålsundervisning

Revisionen har genomfört en granskning med syfte att bedöma om utbildningsnämnden säkerställer att stadens modersmålsundervisning sker ändamålsenligt.

Utbildningsnämnden rekommenderas att:

- Analysera konsekvenserna av den ekonomiska modellen för grundskolornas modersmålsundervisning och hur modellen påverkar enskilda skolors ekonomiska förutsättningar.
- Utveckla det systematiska uppföljningsarbetet på skolorna och på central förvaltning.
- Utveckla den övergripande analysen av stadens modersmålsundervisning och studiehandledning.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningen kommer under året att utreda de rekommendationer som revisionen ger utifrån de delar som förvaltningen bedömer tillämpliga. Förvaltningen har tidigare utrett ekonomin kring modersmål på gymnasiet.

Intern kontroll

Nedan redovisas de granskningar som revisionen genomfört kring intern kontroll under 2022 samt förvaltningens kommentar till revisionens synpunkter.

Granskning av intern kontroll i samband med utbetalningar av ersättningar till fristående skolor

En granskning har genomförts med syfte att bedöma om utbildningsnämnden skapat förutsättningar för en tillräcklig intern kontroll i samband med utbetalningar av ersättningar till fristående skolor.

Utbildningsnämnden rekommenderas att:

- Tydliggöra ansvarsfördelningen gällande uppföljning och kontroll av utbetalningar av ersättningar samt stärka och utveckla samverkan inom förvaltningen.
- Utreda om det finns behov av att införa fler efterhandskontroller inom de områden där det föreligger störst risk för felaktiga utbetalningar.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningen kommer att utveckla uppföljning och kontroll av utbetalningarna. Förvaltningen har en bra lägesbild över de områden där det föreligger störst risk för felaktiga utbetalningar. Det som det klart och tydligt finns ett behov av är att kontinuerligt göra efterhandskontroller, vilket de efterhandskontroller som gjorts ger stöd för.

Attesthantering i ekonomisystemet Agresso

Inga rekommendationer.

Granskning av löneprocessen

Revisionen har genomfört en granskning av löneprocessen och lämnar följande rekommendation.

- Säkerställa att kontrollerna genomförs samt att det framgår spårbarhet till vem som genomfört kontrollerna och när.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningen har implementerat reviderade rutiner för internkontroll av löneprocessen och skickat ut anvisningar till utbildningsförvaltningens chefer och berörda administratörer gällande hur arbetet med internkontroll av löner ska ske. För arbetet som sker på central förvaltning har interna arbetsbeskrivningar tagits fram. Det centrala arbetet dokumenteras och sammanställas så att det framgår vem som gjort kontrollen och när.

Granskning av inköpsprocessen

Revisionen har genomfört en granskning av inköp av konsulttjänster. Följande rekommendation lämnas.

- Säkerställa att tjänster som faktureras överensstämmer med avtalade villkor.

Förvaltningens kommentar:

Som en del i förvaltningens uppföljning av internkontroll, följs attest upp. Att gällande avtal används är en del av kontrollen.

Granskning av intäktprocessen – taxor och avgifter

En granskning har genomförts av hanteringen av taxor och avgifter. Inga rekommendationer lämnas.

Granskning av förtroendekänsliga poster

En granskning har genomförts av redovisning av förtroendekänsliga poster, där urvalet varit representation. Utifrån granskningsresultatet rekommenderas nämnden att säkerställa att stadens anvisningar och regler följs vad gäller redovisning av transaktioner som avser representation.

Förvaltningens kommentar:

Förtroendekänsliga poster följs upp regelbundet av förvaltningen. Under 2022 gjordes en större uppföljning av förvaltningens inköpskort, vilket medförde nya rutiner för hanteringen av korten.

Granskning av pensionshantering och pensionsredovisning

En granskning har genomförts av pensionshantering och pensionsredovisning. Granskningen har utförts genom kartläggning av aktuella pensionsavtal samt genom dokumentgranskning av rutiner, riktlinjer och policys. Granskningen har genomförts samlat för staden och ansvaret ligger i huvudsak hos stadsledningskontoret och serviceförvaltningen. Granskningen föranleder inga rekommendationer.

Uppföljning av tidigare års rekommendationer

Arbetet med de identifierade utmaningarna att efterleva dataskyddsförordningen påbörjades under föregående år och pågår enligt plan. Arbetet är sammankopplat med de stadsövergripande tillämpningsanvisningarna för området och avser att tydliggöra organisationen samt hanteringen av personuppgifter på förvaltningen.

Avseende registerförteckningen pågår ett projekt med syfte att utveckla förteckningen för att säkerställa förenlighet med dataskyddsförordningen samt för att fortsätta tillse att förteckningen och aktiviteter kopplade till denna omhändertas framgent.

Förvaltningen har i och med att E-dok införts under slutet av 2022 fått bättre verktyg för att delegationsbeslut ska anmälas till utbildningsnämnden. Tidigare har det i delegationsordningen gjorts tydligare vilka beslut som ska anmälas. En förvaltningsövergripande arbetsgrupp har bildats för att följa upp arbetet med delegationsordningen och anmälan om beslut.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till stadsrevisionen som nämndens yttrande över årsrapport 2022.

Lena Holmdahl

Utbildningsdirektör

Utbildningsförvaltningen

Avdelningschef

Utbildningsförvaltningen

Bilagor

1. Utbildningsnämnden, revisionsberättelse 2022
2. Utbildningsnämnden, årsrapport 2022
3. Kommentarer till vissa av tidigare års rekommendationer

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2023-06-07